

سۆراخ

حەسەن مەستەفا

كتیبی ملوانکە

لە سۆراخی ئەم جارەدا گەوهەرێکی زۆر بەنرخم دۆزیەوه، کە بێتواناو دەستەوهستان بوومە تەنیک و کەوتە دەرەوی فەلەکەکە و لە گەشتی سێحرا ئامێزدا سووری پێدەدامەوه. ئەم گەوهەرەش کە پێ دەچێ پاشەبەرهی گەوره شاعیری کورد شیرکۆ بیکەس بێ، کەوهک خۆی لە بەراییه کەیدا دەل: هیشتا پیم ماوه بۆیه ئەم بەرهمەتان ئەخەمە بەدەست. لە راستیشدا هەروایه، ئەم کتیبە کۆمەلیک راستی بەرهمەتاوه کە ئەمەوی بەکورتی پەنجەیان بخەمەسەر. یەکەم؛ شیرکۆ بیکەس وەک چۆن لەبەرهمەتانی وشە یان کوردی یان راستر بلیم دۆزینەوهیان وەک یاقووت و مرواری لەبنی دەریاوه، هەمیشە پێشەنگ بووه. لەم بەرهمەشیدا تانیووویەتی کۆمەلیک وشە یان کوردیمان بەبەرگۆیدا بدات، کەتا ئیستا ئیمە پێی ئاشنانین و بێگومان بەمەش فەرەنگی زمانی کوردی دەلەمەندتر دەبێ. دووهم؛ شیرکۆ هاتوو شیاویکی نوێی هەلبژاردوو بۆ راستکردنەوه و نەهیشتنی ئەو گری و گۆلانە ی دەبنە رێگر لەبەردەم بە کۆتایی گەیانندی ئامانجەکە ی لە نووسین، چەندین شیاوی لە نووسین تاقیکردۆتەوه و تیکەلکێشی کردوون لەگەڵ یەکترا لە شیعو پەخشان و قسە ی ئاسایی و شانۆنوسین و چیرۆک و چیرۆکە هەوال... هتد. هەمووشی لەبۆتە یەک بابەت دەخولینەوه و یەک چوارچۆه و لاتی هەموویانە. سێیەم؛ داکوکیکردنی هەمیشە یی شاعیر لەدۆزی ژنان. کە تەواوی بەرهمەکە لەسەر ئافرەتانە، ئەتوانم بلیم مانیفیستی ژنی نووسیوه، ئەوئەندە بەشیاویکی هونەرپانە داپرشتوو قەت ناتوانین کیماسییهکی لی بدۆزینەوه. چوارەم؛ لەسەر کولتووری داسەپاوی کۆمەلگا زۆر بەشیاوییهکی رەخنەگرانە هاتوو شێرۆه ی کردوووه و قسە ی خۆشی وەک ئەلتەرناتیفیک جی هیشتوو. پێنجەم؛ خەمی گەورە ی خۆی کە ئەنفالە لەم بەرهمەش گەراوتەوه و سەری و قومریه بۆرەقنەکان و بیوژنە رەشپۆشەکانی گەرمیانی فەرامۆش نەکردوون. شەشەم؛ بەرای من لەهەمووی سەرنجراکیشتر وەقسەهینانی هەموو ئەو نامرازانە ی کە مێینە لە کۆمەلگای ئیمە بەکاری دین و دروستکردنی دیالۆگ لەنیوانیان، کە هەریه کە یانی بەگرفتیکەوه بەستۆتەوه و هەریه کە ی باس لەکیشە ی خۆی دەکات. حەوتەم؛ ناوهینانی چەندین شاکاری گرنگی جیهانی و خۆمالی، بەتایبەت ئەوانە ی پەيوەستن بەدۆزی ئافرەتان. هەشتەم؛ تیرۆر وەک خەمی و رەتکردنەوه ی راستییهکانی بەرامبەر بە جوانی باسی لێوەکردوو، پیمان دەل: ئەوانە ی تیرۆر دەکەن پێیان وایه کە لەژياندا تەنها یەک راستی هەیه ئەویش لای ئەوانە. ئەویش ئەو راستیانە کە لەدهقی دین وەردەگیرین و پێی گۆش دەکرین، بێناگا لەوه ی لەگەڵ گۆرانە خیرا و بەردەوامەکانی کۆمەلگا، گۆران لەبیر و ئەخلاق و تەواوی ئەو نۆرمانە دروست دەبێ کە مرۆف پێیهوه پەيوەستە، بۆیه لێرەیه ئیشکال دروست دەبێ و ئەوانە ی گریڤدراوی دەقن ناتوانن راستییهکانی تری دەوربەر ببینن، بۆیه هەر ئاوا بەتەسکی دنیا دەبینن و هەولی تەسفیەکردنی ئەوانەش دەدەن کە ئەیانەوی لەدەرەوه ی ئەوان قسەیهک بکەن، چجای ئەوه ی ئەو قسەیه پێچەوانە ی رای ئەوان بێ... تەوهری تریش زۆرن بۆ قسە لەسەرکردن، بەلام پێ ئەچێ جاری هەر ئەوئەندە بیرکردنەوه و خویندنەوه ی من فریایان کەوتبێ، تا جاریکی تر بەم شاکارەدا دەچمەوه و شتی تری لی هەلدەهینجم.